

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Jana Gregorová**

Název práce: **Kosovo – angažovanost mezinárodního společenství**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): **PhDr. Ondřej Žíla, Ph.D.**

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Jana Gregorová se rozhodla ve své bakalářské práci věnovat angažovanosti mezinárodního společenství v Kosovu. Jejím cílem bylo zodpovězení klíčové otázky, co vedlo mezinárodní společenství k intervenci v kosovském konfliktu. Důraz přitom hodlala klást na rozbor okolností a příčin konfliktu, které přinutily mezinárodní společenství v Kosovu intervenovat, a na rozbor role jednotlivých mezinárodních organizací (OSN, NATO, EU a OBSE). Autorka však ve svých záměrech zůstala někde před půlí cesty.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Bakalářský projekt je zatížen dvěma zásadními nedostatky. Za prvé je to vlastní téma, jehož zpracování v podobě autorčina textu shrnuje veskrze dobře známé a již mnohokrát uváděné poznatky bez detailnějšího zpracování vytyčeného problému. Druhý limit vidím ve využitých zdrojích. Bakalářský projekt je nepříliš povedeným kompilátem několika základních sekundárních titulů. Primárními zdroji jsou pouze čtyři rezoluce OSN, smlouva NATO z roku 1949, Charta OSN a Helsinská smlouva, což je velmi málo. A to přesto, že Gregorová v tezích bakalářské práce uvádí, že zpracovala zápisy z jednání a dokumenty civilní komise OSN v Kosovu (UNMIK), usnesení Evropské komise, aj. Ani jeden z těchto dokumentů není uveden v seznamu použité literatury. Využité zdroje současně nejsou nikterak kriticky diskutovány a zhodnoceny (obzvláště pak značně kontroverzní práce od P. Girgleho o Kosovu, na kterou se v práci autorka soustavně odkazuje).

Struktura bakalářské projektu je tradiční. Gregorová postupuje chronologicky, první kapitole věnuje situaci v polovině 90. let 20. století; ve druhé kapitole sleduje dynamiku prohlubující se kosovské krize a ve třetí kapitole zkoumá zapojení, tj. roli čtyř mezinárodních organizací do kosovské krize. Teoreticko-metodologicky není práce nikterak ukotvena. Autorka konstatuje, že její „metodologii je především analýza zaměřená na prozkoumání okolností a příčin vývoje konfliktu a jeho eskalaci a na intervenci mezinárodního společenství, reakce na tyto změny – co bylo impulzem k jejich jednání, jak ho přizpůsobovaly postupné eskalaci konfliktu“ (s. 2; stylistiku na tomto místě opomím). Ponechává přitom zcela stranou jakoukoliv odbornou literaturu, která se např. věnuje teoriím konfliktů (a to i na příkladech kosovské krize).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykové zpracování bakalářské práce je na podprůměrné úrovni. Vedle slabé formulační schopnosti a pokulhávající stylistické obratnosti vykazuje práce velké množství překlepů, gramatických chyb a zcela protikladných tvrzení, které jsou uvedeny těsně za sebou. Jinde jsou určitá tvrzení prakticky identická (např. na s. 15). Z mnoha tezí Gregorové čtenáři rovněž uniká časová návaznost. Po důkladném pročtení je vidět, že při finální redakci textu (pokud vůbec nějaká proběhla) autorka řadu těchto nedostatků přehlédla.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Obzvláště v kontextuálních a generalizujících tvrzení operuje Gregorová s kontroverzními charakteristikami, jež nedokládá žádnými zdroji. Výsledkem je v mnoha ohledech povrchní deskriptivní text, který postrádá alespoň náznak analytického přístupu s výjimkou rozboru tzv. CNN efektu na straně 17. Jenže ani v tomto případě se nejedná o její analýzu, ale o převzetí několika zásadních tezí ze zahraničního odborného textu. Autorčin přístup se spokojuje se základním popisem a prázdnými klišovitými závěry: „Evropa má v tomto období potenciál, avšak je vidět nutnost zapracovat na společné zahraniční a bezpečnostní politice. Pro balkánský region je největším podnětem ke vztahu s Evropou politická a ekonomická reforma.“ (s. 28). „OSN využila svého diplomatického vlivu a její zapojení do krize v Kosovu bylo „přiměřeně efektivní“ (s. 32).

V charakteristice komplikovaných vztahů mezi kosovskými Albánci a Srby v průběhu 20. století si Gregorová vystačí s opakováním výrazu: „nekompromisní“ (s. 6). V nastínění přístupu Bělehradu ke Kosovu uvádí tezi, že „Srbové byli ve svém jednání vůči kosovským Albáncům velmi tvrdí, docházelo k zabíjení povstalců, konfiskaci majetku a stěhování srbských rodin na kosovské území, aby ho opět poslovanštili“ (s. 6–7). Ignoruje přitom například snahu o nalezení nového přístupu ke kosovské provincii v době socialistické Jugoslávie. Z textu je velmi zřetelně vidět, jakou pozici Gregorová ve svém přístupu ke Kosovu zaujímá. Současně ale Gregorová správně upozorňuje – vedle (v mnoha případech zcela oprávněné) kritiky Miloševićovy politiky na konci 80. let a v 90. letech –, že mezinárodní společenství se do kosovské krize vměšovalo velmi direktivně.

Ze závažnějších prostředků bych upozornil na následující: výraz „Kosovar“ není v českém prostředí používán. Autorka by měla uvádět termín kosovský Albánci. Charakteristika bosenské války pohledem Gregorové není vůbec srozumitelná: „Bosenské války, která proběhla v letech 1992 až 1995, se účastnily útočící jednotky bosenských Srbů a bosenských Chorvatů, Republika Srbsko, nebo jen Srbsko a Herceg – Bosna a republika Bosny a Hercegoviny, také Chorvatsko a jeho jednotky“ (s. 8). Na tomto místě pouze uvádím, že „útočící jednotky bosenských Srbů a bosenských Chorvatů“ představovali místní, tj. bosenské obyvatelstvo. Wolfgang Petritsch není ruský, ale rakouský diplomat (slovinské národnosti).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Autorka by rozhodně měla doložit, odkud převzala tvrzení, že Miloševićovým cílem bylo zachovat Kosovo jako součást Srbska, ale bez Kosovských Albánců. Gregorová by rovněž měla vysvětlit, co rozumí v souvislosti s Miloševićovou politikou pod termínem „pseudovlastenectví“ (s. 14), a definovat, jak ve své práci pojímá termín „mezinárodní společenství“.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Na základě výše vyřčeného s politováním konstatuji, že práci Jany Gregorové nedoporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení nevyhověla – 4.

Datum: Ve Srebrenici 30.5.2017

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.